

# Puumala

KUNTASTRATEGIA

## Hyvinvointipalvelujen toimeenpano-ohjelma 2019–2025

Hyvinvointilautakunta 25.11.2019 § 47.Liite nro 1  
Kunnanhallitus 9.12.2019 § 156 Liite nro 1  
Valtuusto 16.12.2019 § 42 Liite nro 1





# *Taustaa*

Hyvinvointipalvelujen toimeenpano-ohjelma pohjautuu kunnan strategiaan 2018–2025.

Ohjelman laatimisessa on huomioitu sivistystoimen lainsäädäntö, varhaiskasvatussuunnitelma, opetussuunnitelmat, lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, perhekeskus- ja perheneuvotoiminta, UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -mallin toteutus, suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi sekä Etelä-Savon kulttuurihyvinvointisuunnitelma 2019–21.

Hyvinvointipalvelujen toimeenpano-ohjelma luo suuntaviivat päätöksenteolle ja jatkuvalla kehittämistyölle.

Ohjelma sisältää kuntastrategian tavoitteiden toteuttamiseen valitut hyvinvointipalvelujen painopisteet ja tavoitteet. Toimeenpano-ohjelma toimii vuosittaisen talousarvion valmistelun työkaluna.



# *Hyvinvointipalvelut tänään*





# VARHAISKASVATUS

Tarjoamme kunnassa esiintyvän tarpeen mukaisia varhaiskasvatuspalveluja.

Suunnittelemme ja laadimme yhteistyössä huoltajien ja varhaiskasvatuksen opettajien kanssa lapsen oppimispolun ja varhaiskasvatussuunnitelman.

Rakennamme lapsen kasvu- ja oppimisympäristön lapsilähtöiseksi yhdessä lasten kanssa.

Päiväkodissa tarjoamme myös ilta- ja viikonloppuhoitoa vanhempien työn vuoksi.

Turvaamme lapselle koko varhaiskasvatusajan hänen kehitystasonsa mukaista kasvatusta, opetusta ja hoitoa.



Tarjoamme varhaiskasvatuspalveluja kirkonkylällä päiväkodissa ja Hurissalon perhepäiväkodissa.



# OPETUSPALVELUT

Tarjoamme esiopetusta, perusopetusta, kerhotoimintaa ja koululaisten aamu- ja ilta-päivätoimintaa sekä ostimme taiteen perusopetusta musiikissa ja tanssissa.

Tuemme oppilasta hyvän opiskelumotivaation ja yhteistyötaitojen saavuttamisessa. Yleissivistävän koulutuksen aikana oppilas kasvaa ihmisenä ja oppii kunnioittamaan ympäristöä.



Annamme perusopetusta Puumalan yhtenäiskoulussa.

Turvaamme oppilaalle koko yleissivistävän koulutuksen ajan sellaisen oppimisympäristön, joka tukee häntä perustietojen ja -taitojen sekä tiedonhankinnan ja soveltamisen oppimisessa.



Järjestämme esiopetusta Puumalan yhtenäiskoulussa esiopetusryhmässä.

Esiopetusluokka on päiväkotirakennuksen koulusiivessä.



# NUORISOPALVELUT

Tarjoamme lapsille ja nuorille kerhotoimintaa.

Suunnittelemme ja toteutamme nuorten kanssa yhdessä erilaisia tapahtumia Puumalassa.



Puumalan nuorisovaltuusto toimii nuorten asioiden esiintuojana ja asiantuntijana.

Autamme ja tuemme 13–29-vuotiaita nuoria eri elämäntilanteissa etsivän nuorisotyön toimesta.

Järjestämme avointa nuorisotoimintaa nuorisotalolla 13–19-vuotiaille ja urheiluhallin kahviossa Minitalotoimintaa 3–6-luokkalaisille koulujen lukuvuoden aikana.

Tarjoamme nuorille mahdollisuuden osallistua kansainväliseen nuorisotyöhön.

Tuemme nuorisotoimintaa nuorisopalvelujen kohdeavustuksilla.

Tarjoamme nuorisotaloa maksutta nuorille suunnattua toimintaa varten.

Nuorten tieto- ja neuvontapalvelut löytyvät Savon nuorisotiedotusportaali Po1ntista. Asioista tiedotetaan myös sosiaalisen median kanavilla.



# LIIKUNTAPALVELUT

Tarjoamme kaikenikäisille monipuoliset mahdollisuudet liikunnan harrastamiseen kunnan alueella.

Järjestämme uimakouluopetusta ja vesijumppaa Juvan Sampolan vesiliikuntakeskuksessa.



Kuntalaisten osallisuutta liikuntapalveluissa edustaa LIITO-työryhmä tuoden käyttäjien ja urheiluseurojen toiveet ja palautteen yhteiseen keskusteluun. LIITO-työryhmä valitsee vuosittain puumalalaisen Vuoden Liikuttajan.

Tarjoamme maksuttomia liikuntaryhmiä ja elintapa-ohjausta/liikuntaneuvontaa aikuisille.

Sisäliikuntapaikkana on urheiluhalli, jossa käytössä on kuntosali, liikuntasali ja kiipeilyseinä.

Liikuntatilojen käyttö on maksutonta alle 18-vuotiaiden nuorten ryhmille, kuntosalin käyttö on maksutonta eläkeläisille, opiskelijoille, työttömille ja varusmies/siviilipalvelusta suorittaville.

Avustamme puumalalaisia yhdistyksiä tai toimintaryhmiä liikuntapalvelujen kohdeavustuksilla ja myönämme vuosittain stipendejä menestyneille puumalalaisille kilpaurheilijoille.



Ulkoliikuntaa varten on kirkonkylällä kuntorata/valaistu hiihtolatu, pesäpallokenttä/luistelualue, tenniskentät/jääkiekkokaukalo, urheilukenttä ja kesällä rantalentopallokenttiä. Kunnan alueella on myös useita retkeilyreitejä.

Lainaamme liikuntavälineitä ympäri vuoden Puumalan kirjaston kautta.





## KANSALAIPOISTO

Tarjoamme alueen asukkaalle vapaan sivistystyön koulutusta.

Viemme opiskelun lähelle ihmistä turvaamalla opiskelumahdollisuudet myös haja-asutusalueella.

Tuemme yksilöiden persoonallisuuden monipuolista kehittymistä opiston laajalla opetustarjonnalla.



Tarjoamme myös mahdollisuuksia musiikin perusopetukseen ja avoimeen yliopisto-opetukseen sekä järjestämme tarvittaessa ostopalvelukoulutusta.

Opiskelu tapahtuu elinikäisen oppimisen sekä kestävän kehityksen periaatteiden pohjalta.

## KIRJASTOPALVELUT

Kirjastopalvelut Puumalaan tuottaa Mikkelin seutukirjasto.

Lisäksi kirjasto edistää virtuaalisten ja vuorovaikutteisten verkkopalvelujen käyttöä ja niiden sivistyksellistä kehittymistä.

Kirjasto on kuntalaisten ja kunnassa lomailevien helposti saavutettava kohtaamispaikka.



Kirjasto edistää kirjallisuuden, taiteen ja sivistyksen harrastamista ja jatkuvaa oppimista.





# KULTTUURIPALVELUT

Edistämme ihmisten henkistä hyvinvointia.

Vastaamme Liehtalannien museotilan ja Salpalinja-bunkkerin toiminnasta sekä koordinoimme höyrylaiva s/s Wennon toimintaa yhteistyössä Puumalan veneseuran kanssa.



Kulttuuripalvelut myöntää kohde- ja perusavustuksia puumalalaisten kulttuuriyhdistysten ja toimintaryhmien toimintaan, tapahtumiin ja kertaluonteisiin hankkeisiin.

Järjestämme tapahtumia, näyttelyitä ja retkiä sekä edistämme paikallisten harrastajien toimintaa ja verkostoitumista.

Tuemme saumattomasti kunnan matkailupalveluita ja Saimaa Geopark -konseptia sekä osallistumme kuntamarkkinointiin.

Toimintamallinamme on verkostoituminen mm. kunnan, seurakunnan, yritysten ja kolmannen sektorin kumppanien kanssa.



# *Kuntastrategia 2018–2025*

## **ARVOT**

asiakaslähtöisyys, avoimuus, positiivisuus,  
tasa-arvoisuus ja yhteistyökykyisyys.

## **VISIO**

Saaristokunta Puumala 2025 on uuden työn  
ja rohkeiden ratkaisujen kunta, joka on  
hyvinvoivien ihmisten koti Saimaalla.



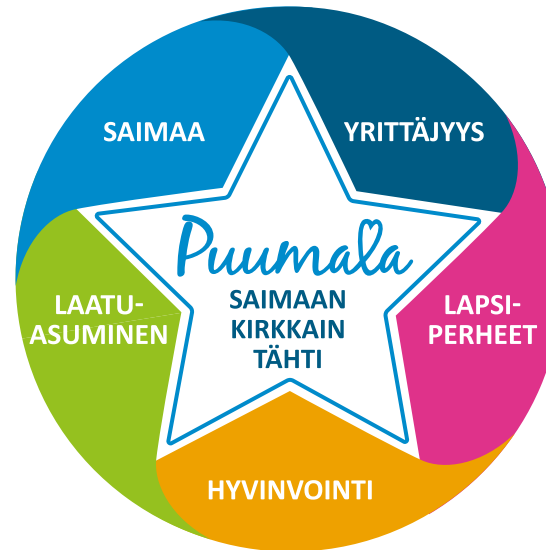
## SAIMAA

- Satama-alueen palvelutyö ja -kulttuuri tunnetaan ensiluokkaisuudestaan
- Pistohiekalle rakentuu alueen erityispiirteitä kunnioittavaa hyvinvointimatka-aluea
- Saimaa Geopark tunnetaan kansainvälisenä matkailualueena, johon alueen yritykset ovat toimintoineen kiinnittyneet
- Matkailuyritysten palvelut ovat käyttäjälähtöisiä

## LAATUASUMINEN

- Lupa- ja kaavoitusasiat hoituvat nopeasti ja sujuvasti
- Ainutlaatuiset tontit houkuttelevat uusia asukkaita
- Asuin- ja toimintaympäristöt ovat turvallisia, terveitä ja yhteisöllisiä
- Esteetön koti on helposti saatavilla

## PAINOISTEIDEN TAVOITTEET



## HYVINVOINTI

- Onnellinen ja toimintakykyinen kuntalainen
- Kuntalaiset ja monipaikkaiset osallistuvat kunnan palvelujen suunnitteluun.
- Kiusaamiseen puututaan välittömästi.
- Puumala tunnetaan erinomaisesta asiakaspalvelusta.

## YRITTÄJYYS

- Kunta on vahva kumppani yritysten perustamisen, kasvun ja liiketoiminnan tukemisessa
- Suomen kauneimmat etätyömaiset ja toimivat etätyöolosuhteet
- Matkailijat ja yritystoimijat hyödynävät Saimaata, syväväylää ja meriyhteyttä
- Uudet, eri toimialojen yritykset sijoittavat merkittävästi Puumalaan

## LAPSIPERHEET

- Lapsiystävällinen sujuvan arjen asuinpaikka
- Lapset, nuoret ja perheet osallistuvat aidosti palvelujen kehittämiseen
- Toiselle asteelle siirtyvää nuorta ja hänen perhettään tuetaan
- Perusopetus on laadukasta ja yrittäjyyteen kannustavaa.

# *Hyvinvointipalvelujen visio 2025*

*kokeillen, kehittäen, uskaltuen,  
yhdessä, lähellä, kaikille!*







Huomioimme palveluissa kaikki ikäluokat, kaiken kuntoiset sekä vapaa-ajan asukkaat

Markkinoimme Puumalan eri tapahtumia naapurikuntiin → saamme enemmän osallistujia ja positiivista kuntakuvaa

Tuotamme lähipalveluna ne palvelut, joita on tarkoituksenmukaista paikan päällä järjestää. Muihin palveluihin, esim. kaupungin teatteri-/konserttitarjonta, uimahallikäynnit, annamme kuntalaisille mahdollisuuden

Välillä irrottaudumme muualle katsomaan, miten asiat siellä tehdään → tuomme uusia toimintoja ja toimintatapoja Puumalaan

Yhdessä toimiminen - kunnan eri toimialat, luottamushenkilöt, järjestöt, yhdistykset, seurakunta ym. - antaa enemmän

Arvioimme kokeiluja perusteellisesti → Puumalan oloihin toimivat asiat käytäntöön

Uskallamme kokeilla ns. hullujakin asioita → kehitystä ei tapahdu, jos ei uskalleta kokeilla

# *Hyvinvointipalvelujen toimintaa ohjaavat arvot*

## **ASIAKASLÄHTÖISYYS**

- korostamme hyvää käytöstä niin asiakkaita, työkavereita, alaisia kuin esimiehiä kohtaan (mm. hyvää huomenta/päivää, ole hyvä, kiitos, toimimme ammatillisesti, emme vihjaile emmekä loukkaa toisia)
- kuuntelemme aidosti asiakkaita, otamme palautteen kehittämismielessä hyvin vastaan
- osallistamme asiakkaat aidosti toiminnan suunnitteluun, kehittämiseen ja itse toimintaan
- muistamme, että olemme kuntalaisia varten
- tyytyväiset asiakkaat luovat positiivista kuntakuvaa ja kunnan vetovoima kasvaa

## **AVOIMUUS**

- tiedotamme avoimesti sisäisesti, medialle ja asiakkaille
- jo päätöksenteon valmistelussa tiedotamme asioista avoimesti
- päätöksenteko on läpinäkyvää - perustelemme, miksi päätetty näin
- olemme avoimia uusille ideoille
- meillä on kanava antaa/saada palautetta
- meillä on kyky ottaa vastaan ja antaa palautetta





## POSITIIVISUUS

- kannustamme asiakkaita ja työkavereita
- hyväksymme asiakkaat ja toisemme sellaisina kuin ovat
- välitämme aidosti asiakkaista, työkavereista ja itsestämme
- näemme sen hyvän, mitä meillä on ja tuomme sen julki
- näemme erilaisia mahdollisuuksia
- luomme uutta, kehittämisen ilmapiiriä

## TASA-ARVOISUUS

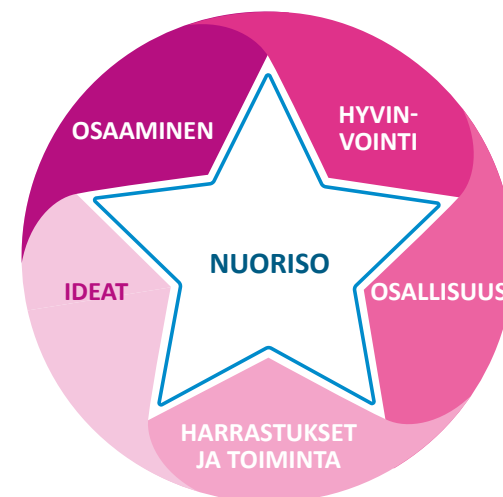
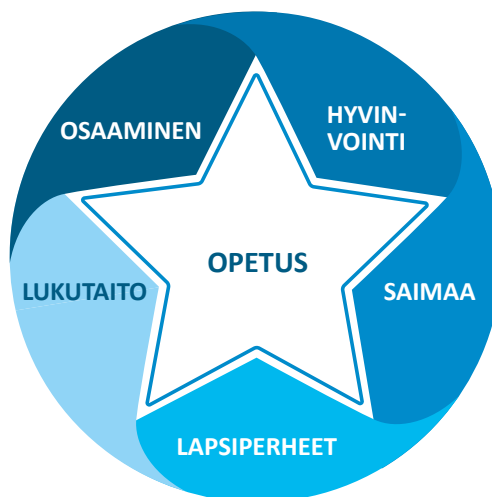
- tärkeää on se, että ei kaikille samalla mitalla, vaan jokaiselle tarpeen mukaan
- mahdollistamme palvelut kaikille
- emme syrji ketään
- kohtelemme kaikkia asiakkaita ja työkavereita yhtä ammatillisesti

## YHTEISTYÖKYKYISYYS

- tulemme toimeen ja teemme yhteistyötä asiakkaiden, sidosryhmien, työkavereiden ja johdon kanssa
- kehitämme, luomme ja tarjoamme yhteistyössä eri osapuolten kanssa parempaa palvelua kuntalaisille
- otamme päätöksenteon valmisteluun eri osapuolet mukaan
- otamme päätöksenteon valmisteluun kaikkien luottamushenkilöryhmien edustajat mukaan



# Hyvinvointipalvelujen toimeenpano-ohjelma





# OSAAMINEN

## TAVOITTEET:

- asetuksen mukainen koulutettu henkilöstö
- vasu kaiken toiminnan perusta
- osaamisen varmistaminen koulutuksen avulla
- laaja-alainen yhteistyöverkostoituminen

# VARHAISKASVATUS



# HYVINVOINTI

## TAVOITTEET:

- fyysisesti ja psyykkisesti turvallinen kasvatus- ja työympäristö
- työntekijöiden osaamisen ja työntekeksen arvostaminen
- avoimuus-reiluus-yhteistyö
- epäasialliseen käyttäytymiseen välitön puuttuminen

# LIIKUNTA

## TAVOITTEET:

- oppimisympäristön rakentaminen monipuolista liikuntaa tukevaksi
- päivittäiset liikuntatuokiot

# LAPSIPERHEET – VASU

## TAVOITTEET:

- Laadukas varhaiskasvatus
- perheiden tarpeiden ja voimavarojen huomioiminen
- vanhempien osallisuus – henkilöstön ja vanhempien hyvä vuorovaikutus ja yhteistyö

# LUONTO – SAIMAA

## TAVOITTEET:

- Saimaaseen ja sitä ympäröivään luontoon tutustuminen ja niiden suojeleminen
- Geopark-tunnettavuuden lisääminen
- kestävän kehityksen mukainen toiminta (sosiaalinen-taloudellinen-ekologinen-kulttuurinen)

# OSAAMINEN

## TAVOITTEET:

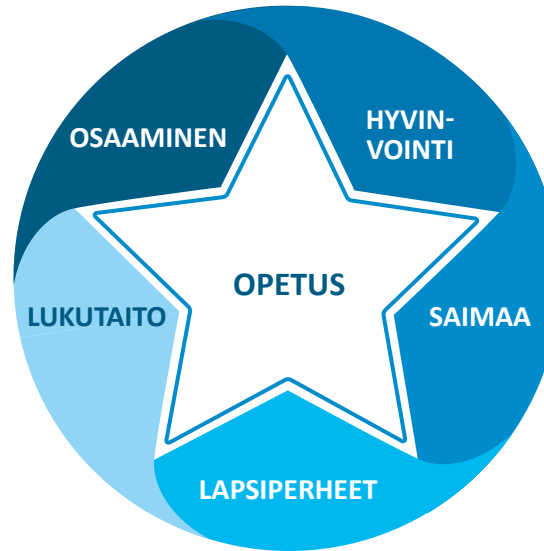
- Henkilökunnan osaamisen jatkuva kehittäminen
- Positiivisen psykologian ja pedagogiikan jalkauttaminen
- Opettajien, luokkien ja oppiaineiden välisen yhteistyön kehittäminen
- Yrittäjyyskasvatuksen kehittäminen

# LUKUTAITO

## TAVOITTEET:

- Lukeva koulu
- Kirjastoyhteistyön kehittäminen
- Monilukutaito
- Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen

# OPETUSPALVELUT



# LAPSIPERHEET

## TAVOITTEET:

- Laadukas ja yhdenvertainen esi- ja perusopetu
- Joustava esi- ja alkuopetus
- Oppilaiden ja huoltajien osallisuus ja aktiivinen toimijuus
- Unicef:n Lapsiystävällinen kunta -mallin toteutus

# HYVINVOINTI

## TAVOITTEET:

- Fyysisesti ja psyykkisesti turvallinen ja viihtyisä työ- ja oppimisympäristö
- Liikunnallinen ja toiminnallinen toimintakulttuuri
- Kauniit käytöstavat sekä itsensä ja toisen arvostaminen
- Työssäjaksamisen tukeminen

# SAIMAA

## TAVOITTEET:

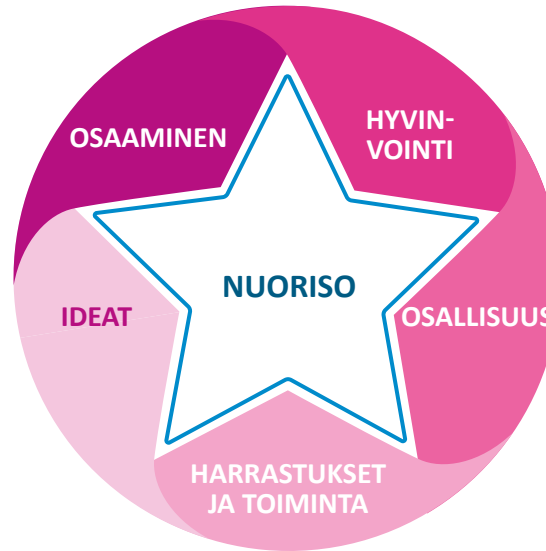
- Kotiseudun ja Saimaan alueen moninaisuuden hyödyntäminen kaikessa toiminnassa
- Saimaan ja ympäröivän luonnon suojeleminen
- Kestävän kehityksen mukainen toiminta
- Geopark-tunnettavuuden lisääminen

## OSAAMINEN

### TAVOITTEET:

- Työssäjaksaminen
- Laadukas palveluntuotanto

## NUORISOPALVELUT



## HYVINVOINTI

### TAVOITTEET:

- Toiselle asteelle siirtyvää nuorta ja hänen perhettään tuetaan
- Nuorten kasvun, itsenäistymisen, yhteisöllisyyden tukeminen sekä niihin liittyvää tietojen ja taitojen oppimisen tukeminen
- Kiusaamiseen puututaan välittömästi

## IDEOIDEN TOTEUTTAMINEN

### TAVOITTEET:

- Valmius tarttua nuorten omiin ideoihin
- Tarjolla tiloja ja taloudellista tukea

## HARRASTAMISEN JA TOIMINNAN TUKEMINEN

### TAVOITTEET:

- Harrastustakuun toteuttaminen

## OSALLISUUS

### TAVOITTEET:

- Unicefin lapsiystävällinen kunta -mallin toteuttaminen
- Lapset, nuoret ja perheet osallistuvat aidosti palvelujen kehittämiseen
- Edistää nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoisuutta



## OSAAMINEN

### TAVOITTEET:

- Työssäjaksaminen
- Laadukas palveluntuotanto

## LIIKUNTAPALVELUT



## LUONTOLIIKUNTA

### TAVOITTEET:

- Geopark-kohteiden ja Saimaan kulttuuriperinnön tunnettavuuden nostaminen

## LIIKUNTAPAIKAT

### TAVOITTEET:

- Käyttäjänäkökulman esiintuominen

## LIIKUNNAN TUKEMINEN

### TAVOITTEET:

- Kaikkien kuntalaisten kannustaminen liikkumaan
- Ikäihmisten toimintakyvyn ylläpitäminen
- Laadukkaiden vapaa-ajan palvelujen tuottaminen haja-asutusalueella

## OSALLISUUS

### TAVOITTEET:

- Kuntalaiset ja monipaikkaiset osallistuvat kunnan palvelujen suunnitteluun
- UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -mallin toteuttaminen

# OSAAMINEN

## TAVOITTEET:

- Henkilökunnan osaamisen jatkuva kehittäminen
- Työssäjaksamisen tukeminen
- Epäasialliseen käyttäytymiseen välitön puuttuminen

# KANSALAI SOPISTO



# HYVINVOINTI

## TAVOITTEET:

- Kaikki kuntalaiset saavat laadukasta palvelua
- Koulutustarjontaa laajasti ja monipuolisesti eri puolilla kuntaa
- Kuntalaisten osallisuuden, kohtaamisen ja kuulemisen lisääminen
- Sosiaalisuus ja yhteisöllisyys ovat vahvasti läsnä kaikessa toiminnassa

# LAATUASUMINEN

## TAVOITTEET:

- Ympäristö- ja kierrätystietoisuuden kasvattaminen
- Yhteistyö kunnan eri toimialojen kanssa

# LAPSIPERHEET

## TAVOITTEET:

- Tavoitteellista ja yksilöllistä opetusta
- Taide- ja musiikkikasvatusta

# SAIMAA

## TAVOITTEET:

- Geoparkin tunnettavuuden lisääminen
- Saimaan ja luontoarvojen huomioiminen laajasti kaikessa opetuksessa

## SAAVUTETTAVUUS

### TAVOITTEET:

- Eri kohderyhmien huomioiminen

## KIRJASTO JA KULTTUURI



## HYVINVOINTI

### TAVOITTEET:

- Vesiympäristön hyvinvointivaikutusten huomioiminen
- Monipuolinen kulttuuritarjonta
- Kirjaston markkinointi
- Virkistys, syrjäytymisen ehkäisy, yksinäisyyden torjunta
- Osallisuuden lisääminen

## MUSIIKKI

### TAVOITTEET:

- Yhteistyön vahvistaminen ja monipuolistaminen eri toimijoiden kanssa

## YRITTÄJYYS

### TAVOITTEET:

- Yhteistyön kehittäminen erilaisten kulttuuritapahtumien järjestämisessä yritysten kanssa

## SAIMAA

### TAVOITTEET:

- Alueemme erityispiirteiden, Saimaa Geopark -kohteiden ja saariston kulttuuriperinnön tunnettavuuden lisääminen